

KJELL GENBERG

BRUG NAAR MALMÖ

LITERAIRE THRILLER

Uit het Zweeds vertaald door

Mariëlle Maaswinkel

Uitgeverij de Rode Kamer

Oorspronkelijke titel	<i>Rockad med drottning</i>
Verschenen bij	Tre Böcker Förlag, Göteborg, 2002
© Oorspronkelijke tekst	Kjell E. Genberg
© Nederlandse vertaling	Mariëlle Maaswinkel en uitgeverij de Rode Kamer
Omslagontwerp	Rolf van Kammen
Lay out	Rough Design, Haarlem
Druk en zetwerk	Uniprint International, Budapest

1e druk September 2007
ISBN 978-90-7812-417-7
Nur 305

www.rodekamer.nl

Deel I

1

Inspecteur Elisabeth Andersson werd op de zaak gezet omdat ze de omgeving goed kende. Ze reed in de dienstauto langs *Torgny Segerstedts gatan* zonder acht te slaan op het gebouw van het al lang geleden opgeheven dagblad *Göteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning* en sloeg vervolgens af bij *Saltholmsgatan* met aan haar linkerhand de wijk Hinsholmskilen, waar het vol boten lag. Onderweg passeerde ze zowel de blauwwitte tram van lijn vier die de stad uitreed als die van dezelfde lijn in tegenovergestelde richting. Ondanks de kleuren blauw en wit noemden iets oudere mensen de tram ‘de groene wagen’.

Sommige delen van het stadsdeel Saltholmen waren typische rijkeluiswijken, chique buurten waar over het algemeen weinig misdaad voorkwam. Hoewel ook daar soms vreemde dingen gebeurden. Nog maar een jaar geleden was Elisabeth opgeroepen om er een kijkje te nemen bij een merkwaardig sterfgeval dat uiteindelijk een moord bleek te zijn. Die zaak werd door haar opgelost en omdat commissaris Hildebrand zich dat herinnerde, meende hij dat ze in deze omgeving bekend moest zijn.

Nu was er opnieuw een lijk gevonden.

In de hoek van haar achteruitkijkspiegel kon ze Joakim Nilsson half slapend op de achterbank zien zitten. De jongste

agent van het bureau was vanuit een gehucht in Västergötland naar Göteborg overgeplaatst en raakte zo in de ban van het stadse uitgaansleven, dat hij zich genoodzaakt voelde zich er volledig in te storten. Daarbij hield hij niet van vroeg opstaan. In het begin was Elisabeth niet zo van hem gecharmeerd. Hij kwam bij de recherche op een moment dat ze het drukker hadden dan normaal. Maar het duurde niet lang voor Elisabeth inzag dat er achter die vermoeide ochtendblik een goed stel hersens schuilging, en inmiddels konden ze uitstekend met elkaar overweg.

De plattegrond lag op de passagiersstoel naast haar en ze gooide hem naar de achterbank. Joakim schrok wakker.

‘Check het adres even’, zei Elisabeth terwijl ze naar hem grijnsde.

Hij ging rechtovereind zitten met een asgrauw gezicht. ‘Kijk verdomme voor je!’ schreeuwde hij, waarop Elisabeth haar blik snel weer op de weg richtte. Ze zag dat de tram recht op hen afkwam en kon op het laatste moment nog uitwijken. Toen ademde Joakim uit. Hij zei niets over haar rijvaardigheid, iets dat de anderen op het bureau meestal wel graag deden: ‘Wat is het verschil tussen Elisabeth Andersson en een gans achter het stuur? Dat is een goed bewaard zoölogisch geheim!’

Zelf vond ze dat ze goed reed. Nou ja, meestal tenminste.

Nadat de auto *Kaprodaregatan* passeerde en ze dichterbij de halte van lijn vier kwamen, lag het ook aan deze kant van Hinsholmskilen vol met bootsteigers. Dit was het exclusieve paradijs van de bezitters van privé-jachten. Grote boten, gefortuneerde eigenaren. Het was moeilijk niet jaloers te worden. Toch was men het ook hier niet over alles

eens. De vorige keer dat ze hier was om met mensen te spreken, kreeg ze van sommigen te horen dat het nadeel van de tram was dat het gewone volk tegenwoordig helemaal tot Saltholmen kon komen. Niet iedereen zei dat uiteraard. Je had hier niet uitsluitend oude en nieuwe rijken, in de oude villa's met tuinen woonden ook mensen uit de doorsnee middenklasse. Elisabeth was zeer gecharmeerd van die huizen met tuinen vol oude, knoestige bomen. Alleen zat het er voor haar niet in hier een huis te kopen. Olle was lang werkloos geweest. Daar zou nu verandering in komen. Sinds kort had hij een nieuwe baan. Daarom ging het nu ook met hun relatie beter. Olle verdiende weer geld, zelfs iets meer dan vroeger en hoefde zich nu niet meer op te winden over het feit dat zijn echtgenote de enige kostwinner was. Maar hij zou nooit hun huidige appartement willen verlaten, het vertrouwde huis waar hij zich zo thuis voelde en elk vrij moment in de keuken rondscharrelde. Elisabeth mocht nauwelijks nog zelf koken. Oké, Olle was een prima kok, maar met de kat was hij veel te laks. Ze had regelmatig kattenharen tussen haar tanden.

Joakim tikte op haar schouder en wees.

‘Die straat moeten we in’, zei hij.

Ze knikte en nam gas terug.

Elisabeth parkeerde de auto onderaan de heuvel waarop een grote villa lag, die door zijn ligging het zicht op het strand belemmerde. Er stonden al enkele patrouillewagens in de kleine straat. Toen ze boven de tuin inliep, bleef ze staan en floot tussen haar tanden. Aan de linkerkant lag een privé-zandstrand dat aan drie kanten omringd werd door rotsen. Er liep een lange trap omlaag. De geur van zeewier

en zout water vulde haar neus.

Op het strand hielden een paar collega's in uniform de wacht bij het afzetlint. Hun chef zat op de schommelbank bij de vlaggenstok te roken. Elisabeth voelde de prikkeling van de sigarettenrook in haar neusgaten terwijl ze koortsachtig in haar geheugen zocht naar de naam van de man. Ze werd gered door Joakim.

'Hallo Gösta', zei hij. 'Is het je nog steeds niet gelukt te stoppen met die kankerstokken?'

De politie-inspecteur wurmde zich uit de schommelbank, lachte als een boer die kiespijn heeft en liep naar hen toe. Hij was klein en mollig, vrij breed en leek iedere keer dat ze elkaar ontmoetten weer iets kaler te zijn geworden. Hij had een gedeukte politiepet in zijn hand.

'Ik ben vaker gestopt dan de meeste anderen', antwoordde Algotsson. 'Maar die daar beneden is definitief gestopt.'

'Wat heb je voor me?' vroeg Elisabeth. 'De enige informatie die ik heb, is dat iemand met de naam Tranemo het loodje heeft gelegd. Ik dacht dat Tranemo een plaatsnaam was.'

'Een plaats in Västergötland', souffleerde Joakim Nilsson. 'Ik ben daar niet ver vandaan geboren.'

Gösta Algotsson haalde licht zijn schouders op. Geografie interesseerde hem bar weinig. 'Die vent heet Percy Tranemo', legde hij uit. 'Toen ik nog een klein jochie was, was dit enorme huis ...' De inspecteur wees met zijn duim richting de grote villa en maakte tegelijkertijd van de gelegenheid gebruik om zijn sigarettenpeuk op het grindpad uit te trappen. '... in het bezit van een kolonel die Ornebring heette. Na zijn overlijden wilden de erfgenamen het huis verkopen. Mijn vader was een

potentiële koper, maar ze wilden er zo verdomd veel geld voor hebben dat de koop niet doorging. Ze adverteerden er lang mee en uiteindelijk werd het huis gekocht door Tranemo, die erg gecharmeerd was van het privé-strand.’

Een paar agenten in uniform kwamen vanaf de straat omhoog lopen. Een van hen stapte op Algotsson af. ‘We zijn bij wat burens langs geweest. Er is niemand die iets weet, maar ik heb toch alle namen maar opgeschreven. Is er hier verder voor ons nog iets te doen?’

‘Nee, ik heb hier genoeg mensen rondlopen en het lijken er steeds meer te worden. Jullie kunnen wel gaan.’

Toen de mannen verdwenen waren, keek Elisabeth de kahlende, naar tabak stinkende inspecteur strak aan. Hij voelde haar blik en begreep dat ze niet was gekomen om naar de herinneringen uit zijn kindertijd te luisteren.

‘Tranemo’s vrouw stierf een paar jaar geleden, als ik me niet vergis op natuurlijke wijze – aan kanker. Daarna woonden Percy en zijn twee kinderen, Silvia van 22 en Markus van 26, in de villa samen met Percy’s jongere broer David, die makeelaar is. Weet je zeker dat je nooit van die man hebt gehoord?’ Gösta Algotsson klonk oprecht verbaasd.

‘Zou dat dan moeten?’ vroeg Elisabeth.

‘Iedereen in de omgeving kende hem. Hij was directeur van het lokale kantoor van *Handelsbanken*, woordvoerder van de stadsdeelraad, hij stond bekend als filantroop en was bestuurslid van de kerkenraad van de protestantse kerk.’

‘Dat heeft hem kennelijk niet geholpen.’

‘Nee, nu ligt hij daar beneden op het strand, klaarblijkelijk om het leven gebracht door een kogel in zijn hoofd.’

‘Wie heeft hem gevonden?’

‘Zijn broer. Hij zit binnen te wachten tot er iemand met hem komt praten.’

‘Hij kan wel even wachten’, zei Elisabeth. ‘Eerst wil ik het lijk zien.’

De trap was van hout, bruin gekleurd door het impregneren en sommige treden kraakten als je erop stapte. Het zand onderaan de trap was vochtig, hoewel de zon scheen. Ze begreep waardoor dat kwam. De avond ervoor had de weerman op de tv gewaarschuwd voor stormachtig weer met wind uit het westen. De golven hadden over het strand gespoeld en het zand mooi glad gestreken. Maar nu was het weer rustig. In elk geval zo goed als.

Elisabeth Andersson haalde haar notitieboekje tevoorschijn en noteerde dat ze moest navragen hoe gisteren het weer hier was geweest. Dat hoorde het meteorologisch instituut *SMHI* te weten.

De mannen bij de afzetting staarden zwijgend naar haar toen ze op de onderste traptrede ging zitten. De voetsporen van de mannen en die van anderen waren in het zand duidelijk zichtbaar. De politie was kennelijk secuur te werk gegaan door het nemen van een omweg, want hun sporen liepen langs de rotsen aan de linkerkant.

Elisabeth inspecteerde de plek nauwkeurig, waarna ze opstond en via dezelfde omweg naar de afzetting liep. Ze merkte dat Joakim haar volgde.

‘Zijn er foto’s genomen?’ vroeg ze aan de dichtstbijzijnde geüniformeerde agent.

‘Ja, maar niemand van ons is beroeps’, antwoordde hij.

Elisabeth knikte en voelde hoe haar concentratie toenam toen ze op haar hurken ging zitten om de man te observeren die achter het plastic afzetlint lag. Percy Tranemo lag een meter of dertig van de trap op zijn rug in het zand. Hij had een met kruidresten omringd kogelgat in zijn rechterslaap. Zo zag het er tenminste uit van drie meter afstand.

Iemand die van een iets grotere afstand zou kijken, zou gemakkelijk kunnen denken dat hij daar gewoon lag te zonnen. Ze volgde zijn voetsporen met haar blik. Die leidden direct naar de plek waar hij was gevallen. Maar ze zag ook het spoor van een ander persoon, een spoor dat naar het lichaam toeliep en vervolgens terugliep naar de trap. Ze keek omhoog en ontmoette Joakims blik.

‘Een baviaan had een moord niet slechter kunnen plannen’, zei haar collega.

‘Misschien, maar vergeet niet dat apen het van mensen winnen als het erom gaat de aandelenkoersen te voorspellen. We zullen zien.’

Ze was het met hem eens dat dit niet bepaald de ideale plek was om een moord te plegen.

In de tuin bovenaan de trap verzamelde zich een groep mensen. Eindelijk waren de technisch rechercheurs aangekomen. Ze herkende hun chef, Bertil Jonsson, een rustige, stevige en zeer koppige man, die er ondanks zijn zachte stem meestal in slaagde zijn zin te krijgen. Ze wachtte tot Bertil en drie van zijn mannen beneden naar het strand kwamen. De fotograaf was goed uitgerust met diverse camera's en een flitser. Nadat hij eerst uit verschillende hoeken wat overzichtshots had genomen, werden er planken neergelegd om

overheen te lopen, zodat hij vanaf een kleinere afstand foto's kon schieten, zowel van het lijk als van het spoor dat heen en terug liep.

De agenten in uniform leken blij dat ze de plek mochten verlaten.

Het bleek dat Bertil Jonsson er dezelfde mening op na hield als Elisabeth Andersson.

‘De moordenaar had hem net zo goed op het politiebureau kunnen doodschieten en er een bekentenis in zes talen bij kunnen leveren’, mopperde hij terwijl hij naar het voetspoor staarde. ‘Nou ja, we moeten maar proberen wat feiten te verzamelen, zodat de officier van justitie tijdens de rechtszaak die soepel en trefzeker tevoorschijn kan halen, alsof je een tube tandpasta leegknijpt. Elisabeth en Joakim, jullie hoeven hier niet langer te blijven. Jullie hebben vast nog genoeg andere dingen te doen.’

Elisabeth knikte. ‘Het is ondiep hier’, zei ze. ‘Ik kan me nauwelijks voorstellen dat de moordenaar het wapen in het water heeft gegooid, maar het is misschien geen slecht idee dat even te checken.’

‘Je hoeft een vader niet te vertellen hoe hij kinderen moet maken’, antwoordde Jonsson. ‘Wegwezen nu.’ Hij deed een stap opzij, zodat Joakim en Elisabeth voorbij konden lopen.

‘We kunnen wel even gaan praten met ...’ Ze keek naar het gepriegel in haar notitieboekje. ‘... de broer die hem gevonden heeft. David Tranemo. En je mag nu trouwens best die stomme grijns van je gezicht halen.’

Het huis was groot en had aan de zeezijde een solide veranda. De gevel was bekleed met Mexicaanse tegels, maar

oorspronkelijk was het een houten huis. Binnen had het pand hoge plafonds, maar de kleuren van het interieur waren zo grauw dat Elisabeth zich er onbehagelijk voelde zodra ze een voet over de drempel zette. Het was alsof ze een andere tijd binnenstapte. In de hal hing een groot Christusbeeld boven een breed, bruin gebeitst bureau. Hoewel ze niet gelovig was, kreeg ze haast de neiging een kruis te slaan.

David Tranemo zat op de bank in de woonkamer samen met de twee volwassen kinderen van de overledene. Voor de bank stond een tafel van gesmeed messing. Elisabeth kon zich niet herinneren wanneer zoiets voor het laatst in de mode was geweest. Ze hadden koffie gedronken en op de tafel stond een schaal peperkoekjes.

Verder werd de huiskamer gedomineerd door een zwarte vleugel. Er stond een opengeslagen muziekboek op. Elisabeth huiverde toen ze de titel van de melodie las: “Ik ben nu op weg naar de hemel”, van Herbert J. Lacey en Otto Witt. Het trio op de bank stond hoffelijk op toen Elisabeth en Joakim dichterbij kwamen en David Tranemo stak zijn hand uit.

Ze bedankten voor de aangeboden koffie en peperkoekjes en gingen ieder aan een uiteinde van de bank zitten. Elisabeth legde het notitieboekje op haar knie en hield een pen in haar hand.

‘Ik weet wie de moordenaar is’, zei David Tranemo, waarbij hij haar met trouwhartige blauwe ogen aankeek. Zijn gezichtsuitdrukking was harder dan zijn blik. ‘Mijn broer werd gechanteed en gisteren ontmoette hij zijn afperser. Ik hoorde hen ruziemaken.’

Zowel Elisabeth als Joakim observeerde belangstellend

de lange blonde man die een klein koffievlekje op zijn verder smetteloze overhemd had.

‘Hij heet Oscar Melander en hij woont in Askim.’

2

Eerst dacht hij dat hij door de krekels was gewekt, maar toen hij echt wakker werd en snapte dat het de voetstappen waren van iemand die door de gang sloop, gleed hij snel het brede tweepersoonsbed uit. De marmeren vloer was koud.

Nu gaat het dus gebeuren, dacht hij.

Vlak voor de zware eikenhouten deur van zijn witgekalkte kamer in het landhuis bij Corleone hielden de voetstappen stil. De deurklink bewoog, maar hij had de deur goed afgesloten. Er klonk een schrapend geluid toen de persoon aan de andere kant probeerde een sleutel in het slot te krijgen.

Hij lachte stijfjes terwijl hij zich snel aankleedde. Dat moesten ze maar proberen. Hij had het sleutelgat goed dicht gestopt. Het zou een flink poosje duren voor iemand langs die weg naar binnen kon komen.

De kamer had geen ramen. Dat had hem aanvankelijk niets kunnen schelen. In dit deel van de wereld hadden veel slaapkamers geen ramen. Dat was in de zomer meestal koeler en het hield in de winter de warmte beter vast. Toen hij naar Sicilië terugkwam, had hij de kamer een tijdje met Magdalena gedeeld. Maar nu niet meer.

In het begin begreep hij niet waarom ze zo afstandelijk tegen

hem deed. Toen hij na de mislukte introductie in Stockholm Zweden ontvluchtte, werd hij met open armen ontvangen. Magdalena was al eerder aangekomen, samen met hun dochters Antonia en Patricia, die ook blij waren hem weer te zien.

Zijn halfbroer Vittorio had de clan toen nog geleid. Maar de naweeën van het megaproces in Milaan waren nog voelbaar. Iedereen was zich er terdege van bewust dat het huis bijna constant door de politie werd bewaakt. Dat was al zo sinds Salvatore, hun oude leider, stierf.

En op een dag was ook Vittorio verdwenen. Niemand wist waarheen of waarom. In ieder geval antwoordde niemand op vragen daarover.

‘Maar wie is er nu dan *capo di tutto capi*?’ vroeg hij op een ochtend tijdens het ontbijt.

‘Dat staat voorlopig in de sterren geschreven’, antwoordde Magdalena. Hij keek naar haar. Zelf had hij nog een paar jaar te gaan voor hij zestig werd. Magdalena was iets jonger, maar haar koolzwarte haar begon hier en daar al grijs te worden. Het zat verzorgd rond haar mooie gezicht dat aantrekkelijk was om te zien, maar het viel hem op dat haar blik uitdrukingsloos was wanneer ze naar hem keek. ‘En jij hoeft je er niet langer om te bekommeren. We zijn niet meer in Zweden, dit is Sicilië.’

Naderhand begon hij het te begrijpen. Magdalena veranderde steeds meer. Ze vond dat ze buitensporig veel te doen had. Dat stoorde hem juist helemaal niet. Lang geleden was hij er al achter gekomen dat hij niet van haar hield, maar dat hij – althans vroeger – haar gezelschap en haar kookkunst waardeerde. Toen hij met haar in het hoge noorden woonde, was het

ontbijt altijd overvloedig geweest. Dat was hier ook wel het geval, maar nu werd het eten bereid door iemand anders – een diensmeisje bij wie het culinaire fingerspitzengefühl volledig ontbrak.

Zelf maakte hij lange wandelingen door het dal, genoot van de geuren van de citroenbomen en die van de altijd aanwezige olijven. Langs de weg met zijn heilige altaren zag hij stenen huizen op de steile hellingen waar mensen op de terrassen groenten teelden. In elk huis, dat wist hij, stond een klein beeldje van een wenende Jezus. Hier was iedereen zeer vroom, hier nam men de religie serieus. Oog om oog ...

Ten slotte kwam hij terug in het dorp om zijn dorst te lessen in het kleine café.

Tijdens deze wandelingen dacht hij vaak over zijn echtgenote na. Daar had hij ook wel aanleiding toe.

Magdalena was van oorsprong de naam van een plaats. Daar kwam Maria vandaan, Maria van Magdalena, de prostituee die het bloed van de lijdende Jezus aan het kruis opving. Zij was het die het zaad van Jezus in haar schoot droeg en die ervoor zorgde dat de bloedlijn van de koningen der Joden werd voortgezet.

Welke bloedlijn zou zijn Magdalena nu voortzetten?

De eerste paar keer dat hij het café binnenkwam, stopten de mensen met praten, maar na een tijdje raakten ze aan hem gewend. Het was niet zo dat hij door de aanwezigen werd verwelkomd, maar ze hielden er in elk geval mee op naar hem te staren alsof hij van Mars kwam. En toen hij heimelijk naar hun gesprekken luisterde, begon hij het te begrijpen. Er werd over zijn vrouw gesproken als *Dona Magdalena*, waarbij ze

haar naam vol angst en respect uitspraken.

Dus zij was degene die aan het roer stond sinds Vittorio was verdwenen. De oude clan van Corleone was door het megaproces vermorzeld, maar men was op weg een nieuwe groep te vormen. Er werd gesproken over fusies en dat niets meer was zoals voorheen. Ooit, lang geleden, aan het eind van de tweede wereldoorlog, had je de *Vrienden van de Vrienden*, leiders van kleine clans die het belang van samenwerking inzagen. Dat waren keiharde kerels, maar geleidelijk begonnen zij hun macht en vermogen te overschatten. En het was de staat gelukt hen te ontmaskeren.

En nu begonnen hun vrouwen iets te ondernemen.

Hun mannen zaten in de gevangenis terwijl de vrouwen de macht overnamen.

Dat was iets wat de overheid niet doorhad. Die kon zich niet voorstellen dat een clubje vrouwen op het platteland van Sicilië binnen de maffia de dienst zou kunnen uitmaken. En de *carabinieri* ging door met het bewaken van hun huis. Hij voelde zich ijskoud worden toen hij begreep dat de bewaking hem betrof – de enige man die er woonde.

Daarom had hij iets drastisch verwacht. Niet van de kant van de politie. Die moest wachten op bewijs, en hij had de Italiaanse wet sinds hij was teruggekeerd op geen enkele manier overtreden. Maar dat men het huis in de gaten hield, kwam Magdalena heel slecht uit. Mannen met verrekijkers in de bosrand hielden het huis in het vizier en wisten precies wie er kwamen en gingen. Vroeg of laat zouden ze begrijpen dat twee plus twee vier is.

De enige mogelijkheid om de politiebewaking te laten

ophouden, was degene die ze bewaakten te ruimen. *Ruimen* was een veelgebruikt eufemisme om aan te geven dat er een stom beest werd geslacht. Die gedachte deed hem huiveren.

Daarom was ook hij begonnen zich voor te bereiden. Hij had gewacht en nu was het zover.

Behalve de voetstappen in de gang voor de slaapkamer-deur klonk er nu ook iets anders. Er werd iets met een plof op de grond gezet. Hij vermoedde wat het was. De kolf van een jachtgeweer sloeg tegen het marmer. Hij had geen tijd meer te verliezen.

Hij trok het bed een halve meter van de muur af. Daar zat een luik dat naar buiten toe openging en door de voegen tussen de tegels nauwelijks zichtbaar was. De zakken van zijn jas waren gevuld met zaken die hij de komende dagen hard nodig zou hebben. Vooral geld, miljoenen lires.

Hij gleed omlaag, sloot het luik een stukje, maar niet meer dan nodig was om het bed terug op zijn plek te kunnen schuiven. Vervolgens bevond hij zich onder het huis en haalde zwaar adem na deze inspanning.

Het was bijna net als vele jaren geleden, toen hij samen met Vittorio in dezelfde kamer had gewoond. Ze waren er op dezelfde manier tussenuit gepiept. Maar toen had geen van beiden lopen hijgen, ze hadden elkaar slechts aangekeken en om hun samenzwering gelachen.

De ingepakte weekendtas stond klaar achter een steunbalk. Hij pakte hem op en wurmde zich naar buiten. Toen hij bij de greppel achter de bessenstruiken in de tuin aankwam, klonk er een dreun vanuit het huis. Nu hadden ze de deur open gekregen en zouden snel ontdekken dat hij er niet meer was.

Terwijl ze daarbinnen bezig waren in de kamer zonder ramen, sprong hij ineengedoken schuin het veld over naar het bijna uitgedroogde ravijn waar het water als een traag beekje stroomde. De nacht was pikzwart. In de lucht was geen spoor meer te zien van de rode strepen die er altijd hingen voor het donker werd. Maar de hemel glinsterde van de sterren. Hij voelde de wraak in zich omhoog komen, niet eens omdat ze van plan waren hem te vermoorden, maar omdat hij zijn dochters vermoedelijk nooit meer zou zien. Aan Magdalena had hij maling, maar het moeten missen van zijn kinderen vond hij moeilijk.

Die nacht sliep hij niet veel, maar rustte in een kloof en werd wakker van iets dat naast hem bewoog. Naast zijn ene arm stond een hagedis met smalle, gelede poten die leken op die van insecten. Hij had een kop zo groot als een kleine bal en zag er angstaanjagend uit. Maar toen hij van schrik opsprong, werd de hagedis ook bang en verdween.

Het was koud, hij rilde en voelde zich hongerig. Na een tijdje vond hij op de grond wat cactusvijgen. Die stilden zijn honger enigszins.

Twee dagen later was hij in Palermo en liep via achterafstraatjes naar een badhuis bij de haven. Bij zonsopgang had hij op de hellingen de stenen huizen gezien die glommen als goud in het felle ochtendlicht. Degenen die daar woonden waren niet arm in de letterlijke betekenis van het woord, aangezien ze tomaten en andere groenten verbouwden en meestal in het bezit waren van een enkele citroen- of olijfboom. Ze waren tevreden, een tevredenheid die hij niet begrijpen kon, niet nu hij enkele jaren de luxe en het comfort in Noord-Europa had ervaren.

In het badhuis waste hij zich grondig en trok de schone kleren uit zijn weekendtas aan. De broek had vouwen dwars over zijn dijen, maar die zouden snel verdwijnen.

Vlak na de siësta liep hij langs het busstation, en zijn gezicht vertrok toen hij een paar mannen herkende die op een bankje zaten te praten. Het was precies zoals hij vermoedde. Alle plekken waar hij vervoer zou kunnen regelen, werden bewaakt. Het was dus ook zinloos te proberen naar het vliegveld te gaan. Er was maar één weg die daar naartoe ging. Op die weg had de maffia op 22 mei 1992 rechter Giovanni Falcone in de lucht laten vliegen – terwijl hij omringd was door lijfwachten en in een gepantserde auto reed.

De kom waarin Palermo ligt, is ontstaan uit een uitgedoofde vulkaan. De berg verheft zich richting het land en aan de andere kant beweegt de zee met haar eeuwige golven. Hij volgde de smalle straatjes waar hij zich veiliger voelde en liep over de stoep onder opvallend bloemrijke balkons. Het gevoel dat er gevaar dreigde, liet hem geen moment los. Dat gevaar hing samen met aan Palermo. Door de eeuwen heen was de stad veroverd door diverse volksstammen. Dat was er de oorzaak van dat er zoveel verschillende bouwstijlen waren. Hier vond je Griekse zuilen, Normandische vestingmuren, Islamitische torens en Spaanse kathedralen. Je had hier Moorse huizen en kerken van Iberische oorsprong.

In het deel van de haven waar de vissersboten vertrokken, vond hij een klein pension. De oude vrouw vroeg niet veel voor de kamer en toen hij haar wat extra briefjes gaf om zijn pak te laten stomen, begon ze te stralen en lachte met haar tandeloze mond.

De volgende ochtend om half vier trof hij een visser die op het punt stond uit te varen om zijn visnetten uit te zetten. De man had een donkere huidskleur, was slecht gekleed en had geld nodig. Maar toen hij hoorde wat de nieuwkomer wilde, schudde hij zijn hoofd.

‘Zover kan ik je niet brengen’, zei de visser. ‘Maar ik heb een kameraad die op Isola Alicudi woont. We ontmoeten elkaar meestal op de kade. Hij kan je helpen ... alleen kost het dan meer.’

‘Dat komt in orde.’

Twintig minuten later voeren ze het zeegat uit. De boot schommelde hevig en hij voelde zich een tijdje niet zo lekker, maar dat ging over. Tegen half elf, toen hij op een houten stoel naast de naar vis ruikende kisten zat, kwam de schipper naar hem toe.

‘Ik heb de boot van mijn vriend gezien’, zei de visser. ‘Zo meteen ...’

Hij manoeuvreerde het vaartuig tussen een paar lange aanlegsteigers. De andere visser was jonger, heel mager en nadat hij de gevraagde som geld in ontvangst had genomen, werd hij erg zwijgzaam. Wel had hij hem uitgelegd dat hij zoveel geld vroeg omdat hij nu de hele dag niet kon vissen en omdat diesel tegenwoordig niet meer goedkoop was.

Die avond werd hij aan land gezet bij Golfo di Sant Eufemia, in de buurt van Pizzo. Vanaf daar nam hij een overvolle bus die via de kust naar Sapri reed. Het lukte hem daar een klein hotel te vinden en de volgende morgen reisde hij verder naar Napels.

Tegen die tijd had hij een besluit genomen. Overal in

Europa had de organisatie van Corleone haar vertakkingen. De enige plek die hij kende waar ze niet zaten, was Zweden. Daar moest hij dus naartoe terug. Als ik mijn vrienden niet meer kan vertrouwen, moet ik bescherming zoeken bij mijn vijanden, dacht hij.

Hij nam een taxi naar het vliegveld.

3

‘Heb je nu alweer een nieuwe auto gekocht?’ vroeg Arnold terwijl hij zijn dochter afkeurend aankeek. ‘En nog wel een Alfa Romeo. Daar heeft een assistent in opleiding toch geen geld voor?’

Helena schoot in de lach. ‘Jawel, pap. Wie ervoor zorgt dat hij een rijke vriend heeft, kan zich van alles veroorloven.’

‘Ja, je vertelde dat je zo iemand hebt ontmoet. Heb je het naar je zin in Oskarshamn?’

‘Ach, dat gaat wel. Het is daar in elk geval gemakkelijk de weg te vinden. Maar aan jou is te zien dat je het bepaald niet naar je zin hebt. Ik krijg onverwachts te horen dat je bent overgeplaatst en dan vind ik je hier in een kamer in Malmö.’

Arnold draaide zich snel om, zodat Helena niet zou zien dat zijn gezicht verstijfde en zijn blik somberder werd. Hij ging bij het raam staan. Het helpt niet een van “de beste rechercheurs van Zweden” te zijn – dat was tenminste wat de statistieken vertelden – zolang je een vijand hebt die binnen de landelijke bureaucratie de lakens uitdeelt.

Op de vensterbank lag een groezelig kaartspel dat hij gebruikte om patience te spelen, een van de weinige pleziertjes die hij nog had sinds zijn aankomst in Malmö. Hij kende de stad niet, verdwaalde tussen al het onbekende. Dus deed hij af en toe een spelletje patience en speelde soms vals. Als er niemand keek, was het zo gemakkelijk een kaart weg te schuiven, zodat de dame op de koning terecht kwam. Na die kleine rockade kon hij meestal uitkomen.

‘Het is weer net als daarvoor, toen ik gedwongen werd naar Göteborg te verhuizen’, zei hij.

‘Gullet Gunslinger weer?’

‘Wie anders? Hij laat zich voor het karretje van zijn politieke vriendjes spannen en ik begon in de Göteborgse politieke doofpot te roeren toen ik daar aan de moord op die dichteres werkte.’

‘Maar ... maar er was toch geen enkele politicus schuldig?’ zei Helena terwijl hij haar weerspiegeling in het raam zag. Zoals altijd werd ze een beetje rood wanneer ze boos was. ‘Je hebt niets verkeerd gedaan, pappa.’

Bijna de hele kamer reflecteerde in het raam. Het was geen grote ruimte. Er was plaats voor een negentig centimeter breed bed en een nachtkastje. Arnold dacht eraan dat hij het peertje van zijn bedlampje moest vervangen. Er zat een gloeilamp van veertig watt in en op zijn leeftijd had hij minstens zestig watt nodig, wilde hij tenminste goed kunnen lezen.

‘Nee, ik heb niets verkeerd gedaan’, antwoordde hij bitter. ‘Maar ik heb geleerd hoe Göteborg in elkaar steekt. Op het gemeentebestuur mag geen enkele schaduw vallen en door mijn onderzoek kwam er nogal wat aan het licht. Het lijkt alsof er een directe lijn is naar het politieke hoofdkwartier in

Stockholm. En je weet hoe het daar is ...’

‘Je hebt daar vaker over verteld dan dat ik me eigenlijk wil herinneren.’

Als de Minister van Justitie verkouden wordt, krijgt Gullet Gunslinger koorts’, zei Arnold. ‘Laten we het nu over iets leukers hebben.’

‘Nee, we maken dit eerst af’, besloot Helena. ‘Ik weet dat je het naar je zin had in Göteborg. Je had dat oude stenen huis helemaal voor jezelf. Hier heb je nauwelijks ruimte.’

‘Nee, maar de meeste van mijn spullen staan nog op *Gröndalsgatan* in Göteborg. Het schijnt nog wel even te duren voordat Alice en Sören terugkomen uit Polen. Voor deze kamer hoef ik niet te dokken. Dit schijnt Malmö’s criminele hol te zijn voor gehate agenten in ballingschap.’

Helena ging naast haar vader staan en keek naar buiten. In de tuinen achter de witte huizen lagen talrijke prieeltjes. Het zag eruit als het labirint dat ze een keer in Engeland had bezocht. Iets verderop stond een seringenhaag. In een aantal tuintjes stond een parasol. Er holden wat kinderen rond die elkaar nat spatten met het water uit de kraantjes naast de huizen en overal stonden driewielers.

Een man die stond te barbecuen, blies lucht tussen de kooltjes en zijn vrouw kwam aanlopen met een dienblad vol borden, een fles ketchup en een kan sap.

‘Je woont hier in ieder geval centraal’, zei Helena tenslotte en merkte zelf dat haar stem troostend klonk. ‘*Amiralsgatan* is heel dichtbij.’

‘Het is verder weg dan naar de rosse buurt op *St. Knutsväg*’, antwoordde Arnold Nyman somber. Hij had meer last van

zelfmedelijden dan gebruikelijk en mompelde: ‘Wij, ongewenste uilskuikens uit Stockholm belanden hier in de *Prieeltjesstraat* in de wijk *Opgeruimd-staat-netjes-West*.’

Hij staarde omlaag naar de in model gesnoeide recht-hoekige borders.

Vast Skånse tuinarchitectuur, aangezien het groen in de tuintjes voornamelijk uit Beukhagen bestond. De meeste tuinen waren niet groter dan vier vierkante meter, maar een paar waren twee keer zo groot. Elk appartement had zo’n privé-plek en de grotere waren natuurlijk weer van de een of andere hoge piet binnen de woningbouwvereniging.

Arnold wist dat hij zo niet moest denken als hij de proletarische variant van de aristocratische tuinarchitectuur observeerde. Hij woonde er nog maar net toen openhartige burenhem kwamen vertellen dat het eerste huis van deze wijk in 1917 was gebouwd in een poging de duistere achterbuurten van rond de eeuwwisseling te doen verdwijnen. Malmö groeide en deze buurt lag aan de buitenkant, grenzend aan akkers en weilanden. Nu woonde hij, zoals Helena slim had opgemerkt, behoorlijk centraal.

Hij wierp een blik op zijn dochter, zijn kleine Helena die buiten zijn invloedssfeer almaar ouder werd.

Zelf zag hij haar nog steeds als een kind, hoewel ze al bijna dertig was en gediplomeerd arts. Als haar moeder nog geleefd had en zij niet al zo groot was geweest, zou dit een ideale plek voor hen zijn geweest, een tuin als een hemelse droom waar de heimelijke paadjes door fris groen werden omzoomd. Ooit hadden hier ook appelbomen gestaan, maar wat daar nog van over was, stond nu weg te kwijnen naast de fietsenrekken.

De man in de tuin was bezig worstjes te grillen. De kinderen aten en maakten plezier. Het gezicht van de jongste zat onder de ketchup, maar hij leek daar totaal geen last van te hebben. Het kind lachte uitbundig en zijn ogen glansden van plezier.

Wees maar blij, dacht Arnold. Op een dag ben je groot.

De vader grilde en grilde, de moeder was naar binnen gegaan. Ten slotte zette hij het bord met de gegrilde worstjes bovenop de heg en ging op de zeskantige roodbruine tegels zitten waar het onkruid tussen de voegen groeide. Hij stak een sigaret op, geheel in strijd met het advies van de overheid niet in nabijheid van kinderen te roken.

‘Hoe lang blijf je?’ vroeg Arnold terwijl hij zich naar Helena omdraaide.

‘Hoe lang ben je nog vrij?’

‘Ik weet het niet.’ Sinds ik hier ben, heb ik blijkbaar alle schema’s gesaboteerd. Ze hebben nog geen passend rooster voor me kunnen maken, dus ik ben net als jij.’

Ze keek hem verwonderd aan. ‘Hoezo net als ik?’

‘Jij bent arts’, lachte hij. ‘Je zou bekend moeten zijn met het begrip oproepkracht.’

‘Inderdaad.’

‘Dat ben ik nu de meeste tijd. Op de rechercheafdeling hebben ze een bureau voor me neergezet. Daar zit ik soms. Maar meestal ben ik hier thuis oproepbaar. Hij keek opnieuw door het raam naar buiten en grijnsde. ‘My home is my castle.’

Helena pakte hem beet en omhelsde hem stevig. ‘Je bent somber’, zei ze. ‘Je moet een beetje opgevrolijkt worden.’

‘Hoezo somber?’ citeerde hij de bekende slogan van het tijdschrift *MAD*, maar dat citaat zei haar niets.

‘Jazeker, je bent somber. We rijden de brug over en we gaan iets eten aan de Deense kant. Ik trakteer.’

Ze discussieerden een poosje over wie er zou betalen, maar uiteindelijk ging Arnold overstag. Haar Alfa Romeo was werkelijk een prettige wagen om in te rijden. Hij keek een beetje verbaasd toen ze met grote vanzelfsprekendheid bij het loket van de brug in Lernacken haar creditcard overhandigde.

De brug van Malmö naar Denemarken. Vanaf het land had hij een paar keer naar de gigantische brug gekeken en deze imposant gevonden. Maar nu hij voor het eerst over dit enorme bouwwerk reed, voelde het alsof hij over een doodgewone snelweg reed.

‘We rijden niet naar Kopenhagen’, zei ze toen ze Denemarken binnenreden. ‘Ik heb gehoord dat er in Dragør een goed restaurant zit. Wat zeg je ervan?’

‘Aangezien jij hebt besloten dat jij gaat betalen, heb ik besloten dat jij mag beslissen’, antwoordde hij. ‘We kunnen misschien mooi even van de gelegenheid gebruik maken om wat boodschappen te doen in Brugsen. Ik moet nodig mijn voorraad aanvullen. Die tante van wie ik die kamer huur, heeft een extra koelkast in de keuken, speciaal voor mij.’

Driekwartier later zette Arnold zijn tassen met boodschappen in de kofferbak van de Alfa. Hij had met Zweeds geld mogen betalen, maar constateerde dat hij blijkbaar de verkeerde spullen had gekocht, want het was bijna even duur als aan de andere kant van het water.

Het duurde een poosje voor ze in het Strandhotel een tafel op de veranda kregen. Maar het eten was voortreffelijk, het bier Deens en het uitzicht op de haven overweldigend, de haven waar nu niet langer rondtoerende Zweden op afkwamen, in elk geval niet met de lijnboot vanuit Limhamn.

Ze waren op weg terug naar de auto toen Arnolds mobiele telefoon ging.

‘Johannesson van de recherche hier’, zei een krakende stem. ‘Kun je naar het bureau komen. We hebben een klus voor je.’

‘Zijn jullie door je voorraad Skånse agenten heen?’ vroeg Arnold.

Het bleef twee seconden stil. Een pijnlijke stilte. ‘Wanneer kun je hier zijn?’ zei Johannesson vervolgens.

‘Over twintig minuten. Ik zit in Denemarken.’

‘Dan zeggen we tot over twintig minuten.’

Helena hoorde het gesprek en ging iets sneller lopen. Arnold kon haar met moeite bijhouden. Op de parkeerplaats gaf hij haar een sleutel.

‘Wat moet ik daarmee?’ vroeg ze.

‘Allereerst moet je me een lift geven naar *Porslinsgatan* en daarna rijd je met de spullen in de kofferbak naar huis, naar mijn koelkast. En als je alle spullen daar keurig in hebt gelegd, mag je je uitstrekken op mijn bed om wat uit te rusten. Als je tenminste niets leukers te doen hebt. Er is een tv, maar het beeld op één is slecht.’

Ze schudde ontevreden haar hoofd.

‘Waar zit in hemelsnaam *Porslinsgatan* en hoe rijd ik daar naartoe?’

‘Ik zal je de weg wijzen als we in Malmö aankomen. *Porslinsgatan* is een beruchte straat onder de kluizenkruikers uit de onderwereld. Daar bevindt zich namelijk het politiebureau, de plek dus waar ze terechtkomen als ze dom zijn geweest.’